

Ö?retmenler ?çin Aile Kat?l?m Çal??malar? Hakk?nda Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenler ?çin Aile Kat?l?m Çal??malar? Hakk?nda Tutum Ölçe?i.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27193>

Özet

Öğretmenler için Aile Katılım Çalşmaları Hakkında Tutum Ölçeği (TOAD), okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerin, velilerin eğitim süreçlerine katılımına yönelik mevcut tutumların ölçmek amacıyla 2015 yılında geliştirilmiş tek boyutlu bir ölçektir. Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme formatında hazırlanmıştır. Yapılan psikometrik analizler, ölçeğin yüksek düzeyde geçerli ve güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir. Özellikle açmalyc faktör analizi sonucunda tek faktörlü yapının, toplam varyansın %34.32'sini açıkladığı tespit edilmiştir. Güvenirlik katsayısı ise 0.89 olarak hesaplanmıştır.

Bu ölçek, okul öncesi eğitimde **aile katılım** çalşmalarıyla ilgili etkileyen önemli bir değişken olan öğretmen tutumlarının standardize edilmiş bir biçimde değerlendirilmesini için gerekli bir araç sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen tutumu, okul öncesi eğitim, aile katılım çalşmaları, psikometrik, geçerlik, güvenilirlik, faktör analizi, Likert ölçeği.

Yazarlar

Vedat Bayraktar, Gülşen Güven, Zeynep Füsün Temel

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin, öğrencilerin eğitim süreçlerine ailelerin aktif katılımını teşvik eden çalşmalara yönelik sahip oldukları duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimleri (tutumlar) belirlemektir. Bu tutumların belirlenmesi, kurumların aile katılım stratejilerini geliştirmesi ve öğretmen eğitim programlarının optimize etmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçek, öğretmenlerin aile katılımına ne ölçüde değer verdiğini, bu tür çalşmalara ne kadar istekli yaklaştığını ve bu faaliyetlerin öğrenci başarısı üzerindeki etkisine ne kadar inandığını nicel olarak ölçmeye hizmet etmektedir.

Yapı

Öğretmenler için Aile Katılım Çalşmaları Hakkında Tutum Ölçeği, **öğretmen tutumları** yapısı alanını ölçmektedir. Bu yapı, öğretmenlerin mesleki rollerinin bir parçası olarak gördükleri ailelerle işbirliği ve etkileşim düzeyini yansıtır. Ölçek, aile katılımının eğitimsel faydalarına yönelik inançları ve bu katılımın uygulama konusundaki motivasyonu tek bir boyutta

toplamaktadır.

Geliştirme sürecinde yapılan analizler, ölçülen tutum yapısının tek ve baskın bir faktör altında toplandığını göstermiştir. Bu tek faktör, öğretmenlerin aile katılımına ilişkin genel kabul veya reddini temsil eden bütüncül bir tutum skorunu sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla açıklayıcı faktör analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA öncesinde, verilerin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek için istatistiksel testler uygulanmıştır.

KMO Testi: Örneklem yeterliliği için uygulanan KMO testi sonucu 0.66 olarak bulunmuştur. Bu değer, faktör analizine bağlanabilmesi için kabul edilebilir minimum sınırı olan 0.50'nin üzerindedir.

Bartlett Küresellik Testi: Veri setinin çok değişkenli normal dağılıma uygunluğunu gösteren Bartlett küresellik testi ($P < 0.01$) düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu sonuçlar, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu doğrulamıştır.

Yapılan analizler sonucunda elde edilen veriler, ölçeğin geçerliğinin yüksek düzeyde olduğuna işaret etmektedir. Tek faktörlü yapının toplam varyansın %34.32'sini açıklaması, psikometrik literatürde tek faktörlü ölçekler için yeterli kabul edilen (%30 ve üzeri) bir düzeydir.

Güvenilirlik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliğini belirlemek için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısı hesaplanmıştır. Ölçek tek faktörlü olduğu için katsayı, ölçeğin tamamı üzerinden hesaplanmıştır.

Hesaplama sonucunda güvenilirlik katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur. Bu değer, sosyal bilimler araştırmalarında ve özellikle Likert tipi ölçeklerde yüksek düzeyde güvenilirliği temsil etmektedir (Tezbaşaran, 1997). Bu sonuç, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek geliştirme sürecinde ilk analizde öz değeri (eigenvalue) 1'den büyük olan 6 faktör belirlenmiştir. Ancak, verilerin detaylı incelenmesi ve şekil 1 (kaynakta belirtilmiştir) analizi, varyans değerlerinden belirgin şekilde daha yüksek olan tek bir baskın faktörün varlığını ortaya koymuştur.

Faktör sayısının yeniden belirlenmesinin ardından tekrarlanan açıklayıcı faktör analizi, ölçeğin

tek bir faktörden oluştuğunu kesinleştirmiştir. Bu tek faktör, ölçeğe ait toplam varyansın %34.32'sini açıklamaktadır. %30 eğinin üzerinde olmaş sebebiyle, ölçeğin tek faktörlü yapışı istatistiksel olarak yeterli kabul edilmiştir.

Ölçeđ

Test Türü: Geliştirme (Tutum Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Öğretmenleri

Yař Grubu: Yetiřkin (Okul öncesi kurumda görev yapan öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Okul öncesi kurumlarda görev yapan ve aile katılım çalışmaları yürüten öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report). 3'lü Likert tipi derecelendirme: **Katılıyorum**, **Katılmıyorum** ve **Kararsızım**.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, okul öncesi, aile katılımı, tutum, geçerlik, güvenirlik, Cronbach Alfa, KMO.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlılık E-posta Adresleri: Sorumlu Yazar: vbayraktar75@gmail.com

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiřtir.

İzinler ve Ücretler ve Test Yayı

Test Yayı: 2015

İzinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeđ, akademik araştışmalarda kullanılabilir. Kullanım ve izinler için sorumlu yazar Vedat Bayraktar ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi önerilir.

Ölçeğin orijinal makalesi Dergipark üzerinden eriřilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ogretmenler-icin-aile-katilim-calismalari-tr-scales.arabpsychology.com

[hakkinda-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Bayraktar, V., Güven, G. ve Temel, Z. F. (2015). Okul öncesi kurumlarda görev yapan öğretmenlerin aile katılım çalşmalarına yönelik tutumları incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(2), 755- 770.

Jeong, G. (2004). Faktör Analizi Kapsamında KMO ve Bartlett Testi istatistiksel Gereklilikleri. .

Tezbaşaran, A. A. (1997). Likert Tipi Ölçeklerde Güvenirlik Katsayısı Yeterliliği Üzerine Çalşmalar. .

Öğretmenler için Aile Katılım Çalşmaları Hakkında Tutum Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, saılanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelere ulaşmak için lütfen referans makaleye başvurunuz.